

Nota

**Waardering
en Afschrijving**

Gemeente Veldhoven

juli 2014

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Inleiding	3
1.3	Wettelijk kader	3
1.4	Leeswijzer	3
1.5	Definities	3
Hoofdstuk 2	Activabeleid	5
2.1	Activeren	5
2.2	Indeling vaste activa	5
2.2.1	Activeren van immateriële vaste activa	5
2.2.2	Activeren van materiële vaste activa	6
2.2.3	Activeren van financiële vaste activa	6
2.3	Niet activeerbare kosten	7
2.4	Leasen	8
Hoofdstuk 3	Waarderingsgrondslagen	9
3.1	Indeling waarderingsgrondslagen	9
3.2	Waarderingsgrondslagen	9
Hoofdstuk 4	Afschrijvingsbeleid	13
4.1	Afschrijven	13
4.2	Afschrijvingslasten	13
4.2.1	Afschrijvingsbasis	13
4.2.2	De afschrijvingsmethode	13
4.2.3	Afschrijvingstermijn	14
4.3	Overige aandachtspunten afschrijven	14
4.3.1	Gronden	14
4.3.2	Moment van afschrijven	15
4.3.3	Extra afschrijven	15
4.3.4	Componentenbenadering	15
Hoofdstuk 5	Beleidslijnen gemeente Veldhoven	17
5.1	Beleidslijnen	17
5.2	Beleidslijnen inzake activeren	17
5.3	Beleidslijnen inzake waarderen	18
5.4	Beleidslijnen inzake afschrijven	19
Bijlage I:	Wetgeving	21
Bijlage II:	Tabel afschrijvingstermijnen	27

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2009 is een ingrijpende herijking van de financiële beleidskaders doorgevoerd. Hiermee is een stevige basis gelegd. Wel is het verstandig om na 5 jaar een 5-tal financiële beleidsnota's (waardering & afschrijving, rentebeleid & -toerekening, kostentoerekening, reserves & voorzieningen, weerstandsvermogen & risicomanagement) in 2014 opnieuw tegen het licht te houden. Enerzijds om de financiële kaders te verbeteren c.q. aan te passen aan nieuwe behoeften, inzichten en ontwikkelingen binnen de gemeente Veldhoven. En, anderzijds de huidige financiële kaders uitvoerig te toetsen aan aangepaste financiële wet- en regelgeving.

1.2 Inleiding

Voor het realiseren van vastgestelde beleidsdoelen zijn vaak investeringen nodig. Van een investering, ook wel vaste activa genoemd, is sprake als het gaat om een qua omvang wat grotere uitgave, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

De nota Waardering en Afschrijving is een instrument dat zorgt voor het eenduidig behandelen van gemeentelijke investeringen en kapitaallasten. Voor zowel het bestuur als de ambtelijke organisatie is het van belang om een transparant en adequaat activabeleid op basis van objectieve grondslagen vast te stellen. Een transparant en adequaat activabeleid vormt één van de pijlers voor het bepalen van de financiële positie en het financiële vermogen van de gemeente. Ook vervult deze nota een ondersteunende rol bij de producten van de Planning & Control cyclus.

1.3 Wettelijk kader

Deze nota concretiseert de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de gemeentewet artikel 212. Voor een uitgebreidere toelichting van het BBV wordt verwezen naar Bijlage I.

1.4 Leeswijzer

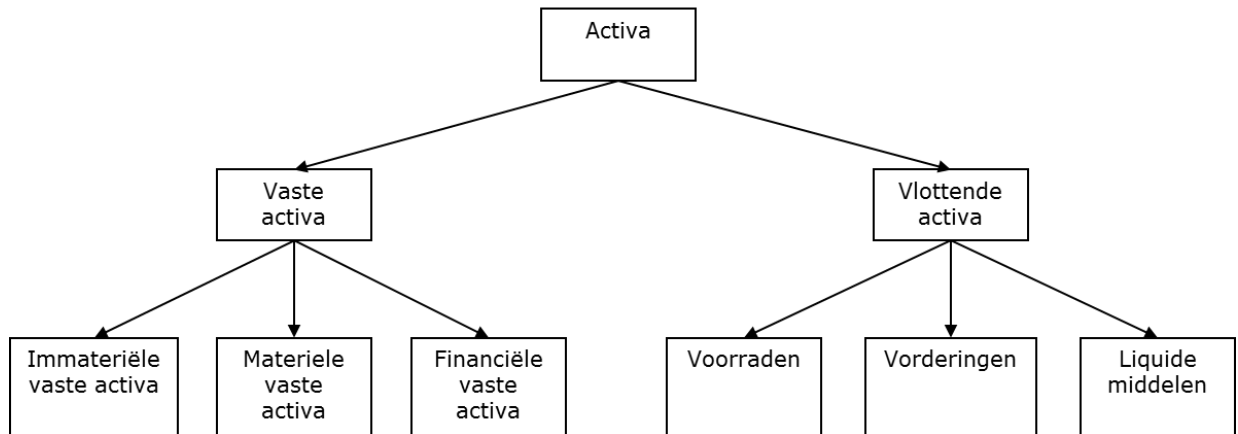
In hoofdstuk 2 worden de mogelijkheden weergegeven voor het activeren van uitgaven. In hoofdstuk 3 worden de waarderingsgrondslagen weergegeven die de basis zijn voor het bepalen van de op te nemen waarde in de balans. In hoofdstuk 4 worden de regels voor het bepalen van de hoogte van de jaarlijkse afschrijvingslasten weergegeven. In hoofdstuk 5 staan de beleidslijnen voor de gemeente Veldhoven met betrekking tot activeren, waarderen en afschrijven van investeringen.

1.5 Definities

Om een goed beeld te krijgen van het activabeleid worden hieronder een aantal kernbegrippen beschreven.

Activa

De bezittingen van de gemeente. Deze worden ingedeeld in vlottende activa en vaste activa:

Investeren

Het aanschaffen of in eigen beheer produceren van duurzame middelen, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Deze investeringen noemt men in de balans materiële vaste activa. Kenmerkend voor investeren is het begrip meerjarig. Het (gebruiks-) nut is aanwezig gedurende meerdere jaren.

Activeren

Het opnemen van investeringen op de balans. De waarde van de activa wordt bij het vermogen van de gemeente geteld. De kosten worden in de toekomst jaarlijkse ten laste van de exploitatie gebracht, dit zijn de kapitaallasten.

Waarderen

Het vaststellen van de waarde van een actief, waarvoor het op de balans wordt opgenomen.

Afschrijven

Een boekhoudkundige weergave van de waardevermindering van activa wegens technische slijtage en economische veroudering. Het af te schrijven bedrag hangt af van de economische levensduur van de investering.

Rente

Een vergoeding voor het beslag dat de boekwaarde van een investering legt op de financieringsmiddelen van de gemeente.

Kapitaallasten

Dit zijn de jaarlijks terugkerende lasten die samenhangen met investeringen. De kapitaallasten bestaan uit afschrijvingen en rente.

Hoofdstuk 2 Activabeleid

2.1 Activeren

Voor de gemeentelijke boekhouding is het "gemodificeerd stelsel van baten en lasten" van toepassing. Hierbij worden de uitgaven en inkomsten toegerekend aan de jaren waar ze betrekking op hebben. Uitgaven voor zaken met een meerjarig gebruiksnuut (bijvoorbeeld een gebouw) worden geactiveerd en zodoende in de balans opgenomen. De (afschrijving)lasten worden vervolgens verdeeld over de jaren waarin het gebouw gebruikt kan worden. Hierdoor wordt het inzicht in de jaarlijkse kosten van producten vergroot.

Om vele administratieve handelingen te voorkomen en de inzichtelijkheid van de investeringsstaat te vergroten wordt een ondergrens voor te activeren investeringen vastgelegd. Aanschaffingen met een levensduur van twee jaar of minder en/of een aanschafwaarde lager dan € 10.000 worden niet als investering aangemerkt, maar ineens als last in de exploitatie verantwoord.

Wanneer bestellingen verzameld plaatsvinden (bijvoorbeeld meubilair), zal op jaarbasis het totaalbedrag bepalend zijn voor het al dan niet activeren. Een verzamelde bestelling met een levensduur van meer dan twee jaar en een hogere aanschafwaarde dan € 10.000 wordt geactiveerd.

2.2 Indeling vaste activa

Investerings worden verantwoord op de balans onder de post vaste activa. Conform het BBV worden de volgende vaste activa onderscheiden:

Immateriële vaste activa
Materiële vaste activa
Financiële vaste activa

In de volgende paragrafen worden deze categorieën nader toegelicht en vermeld hoe hiermee wordt omgegaan.

2.2.1 Activeren van immateriële vaste activa.

Immateriële vaste activa zijn uitgaven waar geen tastbare gemeentelijke bezittingen tegenover staan. Het BBV kent de volgende twee soorten immateriële activa:

- De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- De kosten van onderzoek en ontwikkeling.

De kosten van het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden niet geactiveerd. De lasten worden volledig genomen in het jaar van sluiten van de lening. Agio is het bedrag dat de koers van een aandeel hoger is dan de nominale waarde van het aandeel. De nominale waarde is het bedrag dat op het aandeel staat aangegeven of de formele waarde van het aandeel. Disagio is het bedrag dat de koers van een aandeel lager is dan de nominale waarde van het aandeel.

Een uitzondering hierop zijn de kosten die gemaakt worden voor het oversluiten van een geldlening. Door deze kosten te activeren worden de lasten verspreid over meerdere jaren. Hierdoor zal het jaarrekeningsaldo (incidentele last) geen belemmering vormen voor de overweging om een geldlening over te sluiten (structurele lasten). De afschrijvingstermijn wordt dan ten hoogste gelijk aan de looptijd van de nieuw afgesloten lening.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief mogen onder voorwaarden worden geactiveerd. Deze voorwaarden luiden:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- Het actief zal in de toekomst economisch nut of maatschappelijk nut genereren;
- De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Uit deze voorwaarden blijkt dat op het moment van de uitgave het toekomstig nut enigszins onzeker is. Aangezien activeren niet verplicht is, worden deze kosten, vanuit het voorzichtigheidsprincipe beredeneerd, niet geactiveerd.

2.2.2 Activeren van materiële vaste activa.

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV deelt de materiële activa als volgt in:

- Investerings met een economisch nut
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investerings met economisch nut zijn verhandelbaar en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Het gaat hierbij nadrukkelijk om de mogelijkheid middelen te verwerven. Dat een gemeente ervoor kan kiezen ergens geen of geen kostendekkend tarief voor te heffen is niet relevant voor de vraag of een actief een economisch nut heeft. Een vergelijkbare redenering geldt voor de verhandelbaarheid. Het gaat om de mogelijkheid de activa te verkopen, niet om de vraag of de gemeente het actief ook daadwerkelijk wil verkopen.

Investerings met een economisch nut moeten verplicht geactiveerd worden. Hier zijn twee uitzonderingen op. Ten eerste de kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde die niet bestemd zijn voor verkoop of uitleen tegen vergoeding. Vanuit de BBV is het niet toegestaan deze te activeren. Ten tweede de kosten van eerste aanleg bij uitbreidingsinvesteringen in het rioolstelsel, die volledig gedekt worden uit de verkregen grondprijzen van een grondexploitatie.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn niet verhandelbaar en/of kunnen niet bijdragen aan het genereren van middelen. Voorbeelden van dergelijke activa zijn o.a. wegen, bruggen, openbare verlichting, parken en overig groen. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen worden geactiveerd. De voorkeur van het BBV gaat echter uit naar het niet activeren van activa met een maatschappelijk nut.

Gekozen wordt voor het niet activeren van investeringen met een maatschappelijk nut. Hieraan ligt ten grondslag dat de inconsistentie van verantwoording (het soms wel en soms niet activeren van investeringen met maatschappelijk nut) zich niet voordoet en dat aan de voorkeur van het BBV wordt voldaan. De investeringsuitgaven worden verantwoord ten laste van de exploitatie. Uit een (bestemmings-) reserve wordt hetzelfde bedrag gehaald ten gunste van de exploitatie. Hierdoor worden de investeringen met een maatschappelijk nut budgettair neutraal in de exploitatie verantwoord.

2.2.3 Activeren van financiële vaste activa.

Het BBV kent de volgende te activeren financiële vaste activa:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- Leningen aan woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;

- Overige langlopende leningen;
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Voor het activeren van bijdragen aan activa in eigendom van derden moeten aan een aantal voorwaarden worden voldaan:

- Er moet sprake zijn van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente kan (mede)eigenaar worden van de investering.

Hierbij is het van belang dat e.e.a. contractueel geregeld is met de betreffende derde. Wanneer niet aan deze voorwaarden wordt voldaan of wanneer e.e.a. niet contractueel is vastgelegd, moeten bijdragen aan activa in eigendom van derden rechtstreeks in de exploitatie worden verantwoord.

Voorbeelden van activa in eigendom van derden zijn de bekostiging van de eerste inrichting (meubilair) in het primair onderwijs en een investeringsbijdrage voor een clubhuis. De volgende overwegingen spelen een rol bij het bepalen of activeren gewenst is.

- De gemeente zelf ondervindt geen baten van de investering en beschikt economisch niet over het actief. Hierdoor draagt het activeren van deze bijdragen niet bij aan het juiste inzicht in de vermogenspositie van de gemeente.
- Echter, het activeren zorgt ervoor dat grote verschuivingen in de baten en lasten van de gemeente worden voorkomen bij omvangrijke investeringsbedragen.

Als uitgangspunt worden de bijdragen in activa van derden niet geactiveerd. Slechts in het geval van bijzondere projecten met grote bedragen kan hier bij raadsbesluit van worden afgeweken.

2.3 Niet activeerbare kosten

In de (toelichting op de) BBV is een aantal posten expliciet vermeld waarvan het niet (meer) is toegestaan om deze te activeren:

- Tekorten
- Bestemmingsplannen
- Hertaxatie WOZ
- Programma stedelijke vernieuwingen
- Bodemsanering
- Kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde

Daarnaast mogen de kosten van (klein en groot) onderhoud niet worden geactiveerd wanneer zij niet levensduurverlengend zijn. Om een duidelijk beeld te krijgen van het onderscheid tussen kosten van onderhoud en investeringen is de volgende indeling gemaakt:

- Klein onderhoud zijn jaarlijks terugkerende kosten. Dit is ook de reden dat deze uit jaarlijkse budgetten bekostigd moeten worden en dat activering van de kosten niet mogelijk is;
- Groot onderhoud zijn zaken die één keer in de zoveel jaar moeten gebeuren, bijvoorbeeld het (buiten)schilderwerk van een gebouw. Ook voor deze lasten geeft het BBV geen mogelijkheden tot activering. De

keuze bestaat hierbij uit dekking van de kosten via de exploitatie dan wel via de vorming van een voorziening.

- Levensduurverlengende investeringen zijn kosten die expliciet bijdragen aan een substantiële levensduurverlenging van het betreffende actief, zoals bijvoorbeeld het renoveren van een gebouw.

Ter verduidelijking worden enkele voorbeelden gegeven:

- De volledige (of nagenoeg volledige) reconstructie van riolering is een investering. Door de volledige reconstructie en/of vervanging ontstaat een nieuwe of verlengde gebruiksduur en/of een capaciteitsverbetering.
- De vervanging van een pompput (klein) is onderhoud. De pompputten zijn een onderdeel van de riolering. Door vervanging ontstaat geen waardevermeerdering van het riool (geen gebruiksduurverlenging of capaciteitsverbetering).
- De vervanging van een vijzelgemaal (groot) is een investering. Ieder gemaal is een zelfstandig object. Door de vervanging ontstaat een nieuwe gebruiksduur.
- De vervanging van de dakbedekking is onderhoud. Door de vervanging van de dakbedekking verandert het gebouw op zich niet. De gebruiksduur van het gebouw in totaliteit verandert ook niet.
- De permanente uitbreiding van een school met een klaslokaal is een investering. Door de uitbreiding ontstaat een capaciteitsuitbreiding en waardevermeerdering.

2.4 Leasen

Een steeds vaker voorkomende vorm van eigendom is het leasen van goederen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende twee vormen:

- Operationele lease
- Financiële lease

Operationele lease heeft betrekking op het ter beschikking stellen van een actief in de vorm van huur. De voor- en nadelen van het eigendom komen geheel of nagenoeg geheel voor rekening van de lessor (verhuurder). De lessee (huurder) huurt het object dus alleen. Operationele lease geeft nooit aanleiding tot activering. Wel zal in de toelichting op de balans melding worden gemaakt in verband met het langdurige karakter van de aangegane verplichtingen. Operationele lease wordt ook wel "off balance lease" genoemd.

Bij financiële lease blijft het juridische eigendom van het betreffende actief bij de lessor terwijl het economisch eigendom en daarmee het risico bij de lessee ligt. Het gehuurde object moet worden geactiveerd en in de toelichting wordt aangegeven dat er wel sprake is van economisch maar niet van juridisch eigendom. Op de balans wordt de som van de resterende jaarlijks te betalen lease termijnen als schuld opgenomen tegenover de activapost. Financiële lease wordt ook wel "on balance lease" genoemd.

Hoofdstuk 3 Waarderingsgrondslagen

3.1 Indeling waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen zijn de basis voor het bepalen van de waarde van uitgaven op de balans. Met de waarderingsgrondslagen worden de financiële consequenties voor de exploitatie (rente en afschrijving) berekend. Conform de BBV worden activa gewaardeerd op basis van:

- De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten;
- De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs mogen verder worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend (in dat geval dient de toelichting te vermelden dat deze rente is geactiveerd).

3.2 Waarderingsgrondslagen

Om de juiste financiële consequenties voor de exploitatie te bepalen worden onderstaande waarderingsgrondslagen toegepast.

BTW

Verrekenbare of compensabele BTW is niet toe te rekenen aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Directe en indirecte kosten

Op basis van de BBV is het toegestaan om naast de aanschafkosten van grond- en hulpstoffen ook overige directe kosten (zoals loonkosten) en indirecte kosten (zoals overhead en rentelasten) in de vervaardigingsprijs op te nemen. Het toerekenen van deze kosten aan investeringen benadert de economische werkelijkheid beter en doet meer recht aan het principe de burger betaalt voor de voorzieningen waar hij gebruik van (kan) maken.

Toerekening rentelasten aan activa

De hoofdregel is dat er geen rente tijdens vervaardiging van een actief wordt geactiveerd (dus niet opnemen in de kostprijs). De rentelasten worden toegerekend naar de producten op basis van de boekwaarde per 1 januari, ongeacht of het actief wel of niet gereed is.

De uitzondering op de hoofdregel heeft betrekking op de uitgaven in de bouwgrondexploitatie. Deze investeringen hebben een langlopend karakter, niet zelden meer dan 2 jaren. Om de kosten van het kapitaalbeslag in de kostprijs op te nemen wordt over het tijdvak van vervaardiging aan het complex rente toegerekend. De rentelast over de boekwaarde per 1 januari van het jaar wordt toegevoegd aan de activa op de balans.

Restwaarden

De restwaarde is de waarde van een actief aan het eind van de gebruikstermijn. Een restwaarde leidt tot een lagere (totaal-) afschrijving. Indien de restwaarde niet of moeilijk is in te schatten wordt op grond van het voorzichtigheidsprincipe uitgegaan van een restwaarde van nihil.

Restantkrediet

Restantkredieten voor investeringen die in een volgend jaar (na de geplande realisatiedatum) nog moeten worden ingezet, blijven gehandhaafd en vervallen niet bij de jaarrekening. Er is ook geen maximum voor het aantal keren dat restantkredieten mogen worden overgeheveld. Het college zal hierover de raad in het 1e kwartaal van het volgende jaar informeren door een toelichting te

geven van alle restantkredieten die voor de 2e maal of meer worden overgeheveld en waarbij de uitvoering van werkzaamheden nog niet is gestart.

Bijdragen van derden

De bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief mogen volgens het BBV in mindering worden gebracht op de waardering van dat actief. Alle bijdragen van derden, zowel op activa met economisch- als maatschappelijk nut, worden in mindering op het actief gebracht.

Ottrekkings reserves

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden niet geactiveerd. De investeringsuitgaven worden verantwoord ten laste van de exploitatie. Uit een (bestemmings-) reserve wordt hetzelfde bedrag gehaald ten gunste van de exploitatie. Hierdoor worden de investeringen met een maatschappelijk nut budgettair neutraal in de exploitatie verantwoord.

Reserves mogen niet in mindering worden gebracht op investeringen met een economisch nut. Men spreekt in dit verband van de bruto-verantwoording. Op deze manier staan de kapitaallasten van het totale investeringsbedrag als lasten in de exploitatie.

Boekwinsten en -verliezen

De restwaarde van een actief is gelijk aan de verkoopprijs of de inruilwaarde op het moment dat de afschrijvingstermijn van dit actief is verstreken. De verkoopopbrengst zal in eerste instantie worden aangewend als dekking voor het volledig afschrijven van de restant boekwaarde van het actief. De verkoopopbrengst van een actief minus de boekwaarde van dit actief wordt de boekwinst of het boekverlies genoemd. Op het moment van afstoten moet de winst of het verlies in de exploitatie worden verantwoord. De boekwinst of het boekverlies mag in geen geval worden verrekend met de aanschaf- of verkrijgingsprijs van het nieuwe actief. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld moet worden afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling.

Kosten voor afsluiten geldleningen

De kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht. Een uitzondering hierop zijn de kosten die gemaakt worden voor het oversluiten van een geldlening. Door deze kosten te activeren worden de lasten verspreid over meerdere jaren. Hierdoor zal het jaarrekeningsaldo (incidentele last) geen belemmering vormen voor de overweging om een geldlening over te sluiten (structurele lasten). De afschrijvingstermijn wordt dan ten hoogste gelijk aan de looptijd van de nieuw afgesloten lening.

Duurzame waardeverminderingen

De verwachte duurzame waardeverminderingen van vaste activa moeten onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking worden genomen. Duurzame waardevermindering kan zich o.a. voordoen bij wijziging in de gebruiksduur van activa, buitengebruikstelling en aantasting van het vermogen van deelnemingen.

Gronden in erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden tegen registratiewaarde gewaardeerd, omdat het economische eigendom niet meer bij de erfverpachter berust.

Leasen

De objecten waar de gemeente Veldhoven op basis van een financieel lease contract het economische risico loopt, worden voor de som van de resterende lease termijnen op de balans opgenomen.

Voorraden

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt gekozen voor het treffen van een verliesvoorziening. Deze wordt verantwoord als een waardecorrectie naar analogie van de voorziening voor dubieuze debiteuren. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde duurzaam lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Deelnemingen

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien de marktwaarde duurzaam lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Vorderingen

Vorderingen worden tegen nominale waarde onder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid gewaardeerd.

Liquide middelen

Liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Hoofdstuk 4 Afschrijvingsbeleid

4.1 Afschrijven

In de vorige hoofdstukken is aangegeven wanneer uitgaven worden geactiveerd en tegen welke waarde dit moet gebeuren. In dit hoofdstuk komen de afschrijvingslasten die voortvloeien uit de geactiveerde investeringen aan bod.

4.2 Afschrijvingslasten

De hoogte van de jaarlijkse afschrijvingslasten wordt bepaald door:

- De afschrijvingsbasis
- De afschrijvingsmethode
- De afschrijvingstermijn
- De ingangsdatum van het afschrijven

4.2.1 Afschrijvingsbasis

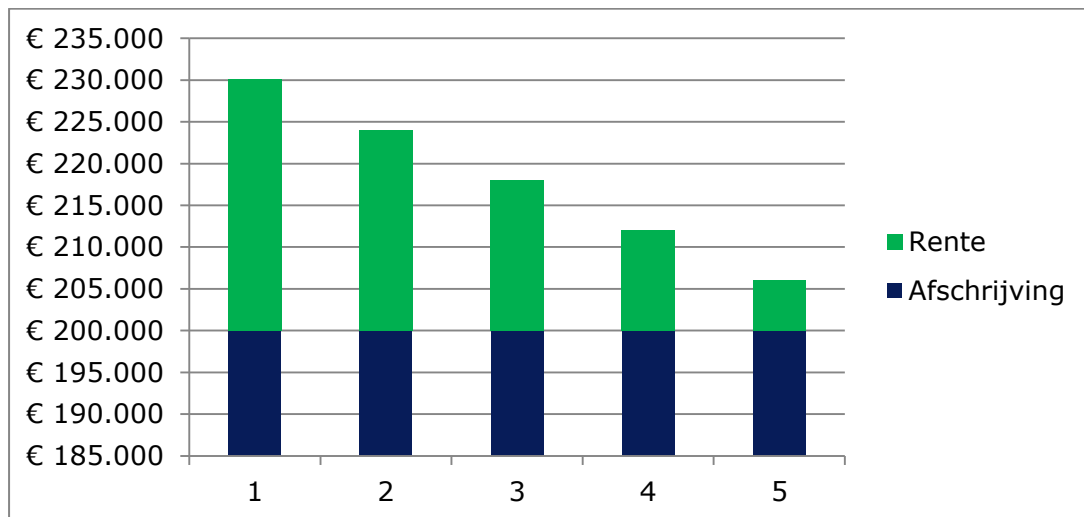
Onder de afschrijvingsbasis wordt verstaan het bedrag waarop wordt afgeschreven. De afschrijvingsbasis wordt bepaald door de verkrijgings- of vervaardigingsprijs minus de restwaarde, eventuele bijdrage van derden en reserves. De bijbehorende waarderingsgrondslagen zijn in hoofdstuk 3 uitgewerkt.

4.2.2 De afschrijvingsmethode

Gemeenten zijn vrij om de wijze van afschrijving te bepalen. De afschrijvingsmethode is medebepalend voor de afschrijvingscomponent van de kapitaallasten. We onderscheiden de volgende meest gebruikte methoden:

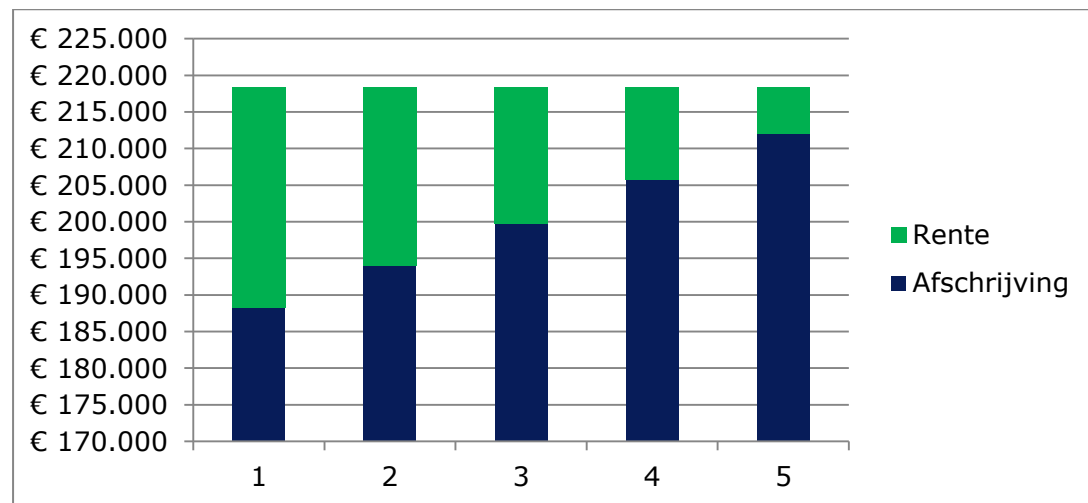
De lineaire afschrijvingsmethode

De afschrijvingslasten blijven gedurende de afschrijvingstermijn jaarlijks gelijk. De rentelasten nemen jaarlijks af. Het bedrag aan kapitaallasten laat een dalend verloop zien.

De annuïtaire afschrijvingsmethode

Het totale bedrag aan afschrijving en rente blijft gedurende de hele gebruiksduur jaarlijks gelijk. Naar gelang het rentebestanddeel van de annuïteit daalt, stijgt het afschrijvingsbestanddeel.

Voor afschrijvingen wordt de lineaire afschrijvingsmethode gehanteerd. In bijzondere gevallen kan in het raadsvoorstel hiervan worden afgeweken.

4.2.3 Afschrijvingstermijn

Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingstermijn dient zo goed mogelijk aan te sluiten op de feitelijke gebruiksduur. Bij de waardedaling moet rekening worden gehouden met de technische en economische gebruiksduur. De technische gebruiksduur is de periode dat een actief technisch in staat is om te worden gebruikt. De economische gebruiksduur is de periode waarbij naar schatting de totale kosten van gebruik van het actief het laagste zijn (kapitaallasten en onderhoudskosten). In de loop der tijd worden de onderhoudskosten dermate hoog dat vervanging van het actief goedkoper is dan doorgaan met het bestaande actief. Het actief kan dan technisch gezien nog bruikbaar zijn. Ook kunnen (technologische) ontwikkelingen er voor zorgen dat "alternatieve activa" lagere lasten met zich meebrengen, waardoor vervanging wenselijk is.

In het kader van het voorzichtigheidsprincipe, de algemeen maatschappelijke opvattingen en het BBV wordt de economische gebruiksduur gehanteerd.

Voor het bepalen van de afschrijvingstermijn wordt de afschrijvingstabel gehanteerd die is opgenomen in bijlage II. De tabel is niet limitatief en kan desgewenst aangevuld worden met nieuwe soorten activa en de bijbehorende afschrijvingstermijnen.

4.3 Overige aandachtspunten afschrijven

Hieronder worden enkele aandachtspunten weergegeven die betrekking hebben op het afschrijven van activa.

4.3.1 Gronden

Onder de duurzame productiemiddelen wordt in de bedrijfseconomie aan grond een bijzondere plaats toegekend. Gronden en terreinen hebben namelijk een onbeperkte gebruiksduur. Grond is niet aan slijtage onderhevig en ondergaat

dus geen waardevermindering. Om deze reden wordt er op gronden en terreinen niet afgeschreven.

4.3.2 Moment van afschrijven

In het eerste jaar van ingebruikname van een investering wordt gerekend met een half jaar aan afschrijvingslasten. Deze methodiek ondervangt het feit dat investeringen over het algemeen niet direct bij aanvang van het jaar worden gepleegd, maar gedurende het jaar. Het begroten van een volledig jaar aan afschrijvingslasten staat dan niet in verhouding met de werkelijke waardevermindering. Om praktische redenen is het moment van ingebruikname gelijkgesteld aan het moment van administratieve afsluiting.

4.3.3 Extra afschrijven

Afschrijven dient in principe altijd resultaatonafhankelijk te gebeuren. De enige uitzondering waarbij resultaatafhankelijk extra afschrijven wel is toegestaan, is voor activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Aangezien deze investeringen niet worden geactiveerd, is deze uitzondering niet van toepassing.

De verwachte duurzame waardeverminderingen van vaste activa moeten onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking worden genomen. Duurzame waardevermindering kan zich o.a. voordoen bij wijziging in de gebruiksduur van activa, buitengebruikstelling en aantasting van het vermogen van deelnemingen.

4.3.4 Componentenbenadering

In het bedrijfsleven moet conform de International Financial Reporting Standards (IFRS) worden gerapporteerd. In deze regelgeving wordt uitgegaan van de zogenaamde componentenbenadering inzake materiële vaste activa. Deze benadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van die delen. De opdeling wordt gemaakt, omdat de economische gebruiksduur per samenstellend deel kan verschillen.

De opdeling van een actief is bij gemeenten niet nodig, aangezien gewerkt wordt met meerjarige beheersplannen voor onderhoud van kapitaalgoederen. Het voordeel hiervan is dat via het vormen van een voorziening, de kosten van een toekomstig (groot) onderhoud gelijkmatig verspreid worden in de tijd.

Hoofdstuk 5 Beleidslijnen gemeente Veldhoven

5.1 Beleidslijnen

Alle voorgestelde beleidslijnen voor de gemeente Veldhoven met betrekking tot activeren-, waarden- en afschrijven van investeringen worden in de volgende paragrafen weergegeven.

5.2 Beleidslijnen inzake activeren

Immateriële activa:

- 1 De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden niet geactiveerd. De lasten worden volledig genomen in het jaar van sluiten van de lening. Uitzondering hierop zijn de kosten voor het oversluiten van een geldlening. Deze worden wel geactiveerd.
- 2 De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd.

Materiële activa:

- 3 Investerings met een economisch nut worden geactiveerd;
- 4 Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden niet geactiveerd.
- 5 Aanschaffingen met een levensduur langer dan twee jaar en een hogere aanschafwaarde dan € 10.000 worden als investeringen bestempeld en geactiveerd;
- 6 Aanschaffingen met een levensduur van twee jaar of minder en/of een aanschafwaarde lager dan € 10.000 worden niet als investering aangemerkt, maar ineens als last in de exploitatie verantwoord;
- 7 Voor verzamelde bestellingen zal het totaalbedrag op jaarbasis bepalend zijn voor het al dan niet activeren. Een verzamelde bestelling met een levensduur van meer dan twee jaar en een hogere aanschafwaarde dan € 10.000 wordt geactiveerd.

Financiële vaste activa:

- 8 Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen worden geactiveerd;
- 9 Leningen aan woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen worden geactiveerd;
- 10 Overige langlopende leningen worden geactiveerd;
- 11 Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden geactiveerd;
- 12 Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden niet geactiveerd;

Niet activeerbare kosten:

- 13 Tekorten, bestemmingsplannen, hertaxatie WOZ, programma stedelijke vernieuwingen, bodemsanering, kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde die niet bestemd zijn voor verkoop of uitleen tegen vergoeding, kosten van eerste aanleg bij uitbreidingsinvesteringen in het rioolstelsel indien deze volledig gedekt worden uit de verkregen grondprijzen van een grondexploitatie en onderhoudskosten worden niet geactiveerd;

Lease:

- 14 Overeenkomsten met operationele lease worden niet geactiveerd. Wel wordt in de toelichting op de balans melding gemaakt in verband met het langdurige karakter van de aangegane verplichtingen;
- 15 Overeenkomsten met financiële lease worden verplicht geactiveerd;

5.3 Beleidslijnen inzake waarden

- 16 De activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs;
- 17 Bij het waarden van activa worden de directe lasten (kosten van leveringen van producten en/of diensten door derden) en indirecte lasten (zoals eigen personeelslasten en overhead) van een investering betrokken;
- 18 Verrekenbare en compensabele BTW worden niet aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegerekend;
- 19 De rentelasten worden toegerekend op basis van de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa;
- 20 Over het tijdvak van vervaardiging BGE complexen wordt de rente toegevoegd aan het complex;
- 21 De rentelast van vaste activa (exclusief BGE complexen) die niet administratief zijn afgesloten, wordt niet toegevoegd aan de activa op de balans;
- 22 Indien de restwaarde niet of moeilijk is in te schatten wordt uitgegaan van een restwaarde van nihil;
- 23 Restantkredieten voor investeringen die in een volgend jaar (na de geplande realisatiedatum) nog moeten worden ingezet, blijven gehandhaafd en vervallen niet bij de jaarrekening.
- 24 Restantkredieten hebben geen maximum voor het aantal keren dat ze mogen worden overgeheveld.
- 25 Het college zal de raad in het 1e kwartaal van het volgende jaar informeren door een toelichting te geven van alle restantkredieten die voor die 2e maal of meer worden overgeheveld en waarbij de uitvoering van werkzaamheden nog niet is gestart.
- 26 De bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief worden in mindering gebracht op de waardering van dat actief. Dit geldt voor zowel de activa met economisch nut als maatschappelijk nut;
- 27 Reserves worden niet in mindering gebracht op investeringen met economisch nut. Een eventuele bijdrage uit een reserve wordt afzonderlijk verantwoord. Op deze manier staan de kapitaallasten van het totale investeringsbedrag als lasten in de exploitatie. Via de resultaatbestemming wordt de onttrekking uit de bestemmingsreserve als baat in de exploitatie gebracht;
- 28 Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden niet geactiveerd. De lasten worden verantwoord via de exploitatie en bij resultaatbestemming ten laste van een reserve gebracht;
- 29 Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling;
- 30 Op het moment van afstoten van een actief moet de boekwinst of het boekverlies in de exploitatie worden verantwoord. De boekwinst of het boekverlies mag in geen geval worden verrekend met de aanschaf- of verkrijgingsprijs van het nieuwe actief;
- 31 De kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht. Een uitzondering hierop zijn de kosten die gemaakt worden voor het oversluiten van een geldlening. Deze kosten worden wel geactiveerd;
- 32 De verwachte duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen;
- 33 In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden tegen registratiewaarde gewaardeerd;

- 34 Overeenkomsten met financiële lease worden geactiveerd tegen de resterende jaarlijks te betalen lease termijnen;
- 35 Overeenkomsten met operationele lease worden niet geactiveerd. Wel wordt in de toelichting op de balans melding gemaakt in verband met het langdurige karakter van de aangegane verplichtingen;
- 36 De onderhanden werken grondexploitatie worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde duurzaam lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt gekozen voor het treffen van een verliesvoorziening . Deze wordt verantwoord als een waardecorrectie naar analogie van de voorziening voor dubieuze debiteuren;
- 37 Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien de marktwaarde duurzaam lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd;
- 38 Vorderingen worden tegen nominale waarde, onder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid, gewaardeerd;
- 39 Liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd;

5.4 Beleidslijnen inzake afschrijven

- 40 Investerings met een economisch nut worden afgeschreven met uitzondering van gronden en terreinen;
- 41 Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden niet afgeschreven;
- 42 De afschrijvingsbasis wordt bepaald door de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs minus de restwaarde, eventuele bijdrage van derden en reserves;
- 43 Investerings worden afgeschreven conform de lineaire afschrijvingsmethodiek. In bijzondere gevallen kan in het raadsvoorstel hiervan worden afgeweken;
- 44 De afschrijvingstermijn is gelijk aan de economische gebruiksduur. Voor het bepalen van de afschrijvingstermijn wordt de afschrijvingstabel gehanteerd die is opgenomen in bijlage II;
- 45 Voor investeringen geldt dat het moment van ingebruikname gelijkgesteld is aan het moment van administratieve afsluiting;
- 46 In het eerste jaar van ingebruikname wordt gerekend met een half jaar aan afschrijvingslasten;
- 47 Op investeringen wordt resultaatonafhankelijk afgeschreven;
- 48 Bij duurzame waardevermindering of buitengebruikstelling wordt extra afgeschreven;
- 49 De componentenbenadering wordt niet toegepast.

Bijlage I: Wetgeving

Gemeentewet

Artikel 212

1. De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.
2. De verordening bevat in ieder geval:
 - a. regels voor waardering en afschrijving van activa;
 - b. grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b, alsmede, voor zover deze wordt geheven, voor de heffing bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;
 - c. regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van kracht. In het BBV zijn veel richtlijnen gegeven omtrent de waardering van vaste activa. De belangrijkste worden hier uitgelicht:

Paragraaf 4.5.3. Vaste activa

Artikel 33

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Artikel 34

In de balans worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.

Artikel 35

1. In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
 - a. investeringen met een economisch nut;
 - b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
 - c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
2. Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Artikel 36

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kapitaalverstrekkingen aan:
 - 1. deelnemingen;
 - 2. gemeenschappelijke regelingen;
 - 3. overige verbonden partijen;
- b. leningen aan:
 - 1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
 - 2. woningbouwcorporaties;
 - 3. deelnemingen;
 - 4. overige verbonden partijen;
- c. overige langlopende leningen;
- d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- g. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Paragraaf 4.5.4. Vlottende activa

Artikel 37

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Artikel 38

In de balans worden onder de voorraden afzonderlijk opgenomen:

- a. grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:
 - 1. niet in exploitatie genomen bouwgronden;
 - 2. overige grond- en hulpstoffen;
- b. onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- c. gereed product en handelsgoederen;
- d. vooruitbetalingen.

Artikel 39

In de balans worden onder de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar afzonderlijk opgenomen:

- a. vorderingen op openbare lichamen;
- b. verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
- c. overige verstrekte kasgeldleningen;
- d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- e. rekening-courantverhouding met het Rijk;
- f. rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen;
- g. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;

- h. overige vorderingen;
- i. overige uitzettingen.

Artikel 40

In de balans worden onder de liquide middelen de kas- en banksaldi opgenomen.

Artikel 40a

In de balans worden onder de overlopende activa afzonderlijk opgenomen:

- a. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
- b. overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Paragraaf 4.5.7. Toelichting op de balans

Artikel 51

In de toelichting op de balans wordt aangegeven volgens welke methoden de afschrijvingen worden berekend. Ook wordt aangegeven welke investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, welke afschrijvingstermijn hiervoor wordt voorzien en welke reserves hiervoor naar verwachting beschikbaar zullen zijn.

Artikel 52

1. In de toelichting op de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
 - a. gronden en terreinen;
 - b. woonruimten;
 - c. bedrijfsgebouwen;
 - d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
 - e. vervoermiddelen;
 - f. machines, apparaten en installaties;
 - g. overige materiële vaste activa.
2. In de toelichting op de balans wordt het verloop van de activa, als bedoeld in het eerste lid, gedurende het begrotingsjaar, in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken, voor zover van toepassing:
 - a. de boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
 - b. de investeringen of desinvesteringen;
 - c. de afschrijvingen;
 - d. bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief;
 - e. afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen;
 - f. de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar.

Hoofdstuk V. Waardering, activeren en afschrijven

Artikel 59

1. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd.

2. Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.
3. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.
4. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen worden geactiveerd.

Artikel 60

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

- a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62

1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief op de waardering daarvan in mindering worden gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid kunnen reserves in mindering worden gebracht op investeringen, als bedoeld in artikel 59, het vierde lid.
4. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63

1. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte

grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64

1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur, waaronder begrepen de financiële vaste activa, bedoeld in artikel 36, onderdeel g, wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het eerste en het derde lid kan er op de activa, bedoeld in artikel 59, vierde lid, extra worden afgeschreven.
5. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
6. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijf jaar.

Artikel 65

1. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
2. Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd

indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

- 3.** Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Bijlage II: Tabel afschrijvingstermijnen

In deze tabel zijn de afschrijvingstermijnen van activa weergegeven in aantal jaren. De vermelde afschrijvingstermijnen zijn bindend. Wanneer het gewenst is om af te wijken van de aangegeven afschrijvingstermijnen dient dit via een raadsbesluit te worden bevestigd. De investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden wel inzichtelijk gemaakt, maar hebben geen afschrijvingstermijnen, aangezien deze niet geactiveerd worden. De tabel is niet limitatief en kan desgewenst aangevuld en/of aangepast worden.

Omschrijving	Balanscategorie	Afschrijvingstermijn
<u>Immateriele vaste activa</u>		
Betaalde boeterente bij vervroegd aflossen	Sluiten geldlening, agio en disagio	niet activeren met uitzondering bij oversluiten van lening, dan max. looptijd nieuwe lening
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	Onderzoek en ontwikkeling	niet activeren
<u>Materiele vaste activa</u>		
<u>Activa met economisch nut</u>		
Gronden en terreinen	Gronden en terreinen	nvt
Woningen (geëxploiteerd)	Woonruimten	45
Woonchalets	Woonruimten	25
Woonwagens	Woonruimten	20
Verbouwing / renovatie woning	Woonruimten	20
Bedrijfsgebouwen (algemeen)	Bedrijfsgebouwen	45
Schoolgebouwen MFA's	Bedrijfsgebouwen	45
Verbouwing / renovatie van bedrijfsgebouw	Bedrijfsgebouwen	20
Parkeergarage	Grond, weg- en waterwerken	40
Reconstructie of aanleg parkeerterreinen	Grond, weg- en waterwerken	25
Reconstructie / aanleg rioleringen	Grond, weg- en waterwerken	60
Drukriool (bouwkundig gedeelte)	Grond, weg- en waterwerken	30
Drukriolering (leidingen)	Grond, weg- en waterwerken	60
Drukriolering (elektromechanisch gedeelte)	Grond, weg- en waterwerken	30
Gemengd en dwa gemaal (electromechanisch gedeelte)	Grond, weg- en waterwerken	20
Gemengd en dwa gemaal (bouwkundig gedeelte)	Grond, weg- en waterwerken	30
RWA gemaal (elektromechanisch gedeelte)	Grond, weg- en waterwerken	30
RWA gemaal (bouwkundig gedeelte)	Grond, weg- en waterwerken	30
Vijzelgemaal (electromechanisch gedeelte)	Grond, weg- en waterwerken	30
Vijzelgemaal (bouwkundig gedeelte)	Grond, weg- en waterwerken	60
Aanleg grasvelden	Grond, weg- en waterwerken	20
Aanleg kunstgrasvelden (bovenbouw)	Grond, weg- en waterwerken	15
Aanleg kunstgrasvelden (onderbouw)	Grond, weg- en waterwerken	30
Aanleg begraafplaats	Grond, weg- en waterwerken	30
Aanhangwagen	Vervoermiddelen	10
Vrachtwagen	Vervoermiddelen	10
Heftruck	Vervoermiddelen	10
Veegmachines	Vervoermiddelen	8
Zoutstrooier	Vervoermiddelen	8
Personenauto	Vervoermiddelen	7
Bestelbus	Vervoermiddelen	7

Omschrijving	Balanscategorie	Afschrijvingstermijn
Materiele vaste activa		
Activa met economisch nut		
Turninstallaties (paard-brug) / tribunes sport	Machines, apparaten en installaties	30
Plafondrails / scheidingswand sport	Machines, apparaten en installaties	20
Technische installaties algemeen	Machines, apparaten en installaties	15
Machines algemeen	Machines, apparaten en installaties	10
Parkeermeters	Machines, apparaten en installaties	10
Lektriever	Machines, apparaten en installaties	10
Noodstroomvoorziening	Machines, apparaten en installaties	10
Stemsysteem	Machines, apparaten en installaties	10
Telefooninstallatie en toestellen	Machines, apparaten en installaties	7
Gereedschap algemeen	Machines, apparaten en installaties	5
Kasregister	Machines, apparaten en installaties	5
Snij- en bindmachines	Machines, apparaten en installaties	5
Kopieermachines	Machines, apparaten en installaties	5
Foto- en video apparatuur	Machines, apparaten en installaties	5
Hardware	Machines, apparaten en installaties	5-10
Ondergrondse voorziening afvalinzameling	Overige mat. vaste activa	15
Papiercontainers	Overige mat. vaste activa	15
Chemische afvalboxen	Overige mat. vaste activa	10
Meubilair	Overige mat. vaste activa	10
Datacommunicatie netwerk	Overige mat. vaste activa	10
Klimtouw / springplank / matten sport	Overige mat. vaste activa	10
Software	Overige mat. vaste activa	5-10
Klein spelmateriaal sport	Overige mat. vaste activa	5
Activa in de openbare ruimte met maatschappelijk nut		
Reconstructie / aanleg wegen	Grond, weg- en waterwerken	0
Reconstructie / aanleg fietspad	Grond, weg- en waterwerken	0
Reconstructie / aanleg voetpad	Grond, weg- en waterwerken	0
Beschoeiing	Grond, weg- en waterwerken	0
Tunnel	Grond, weg- en waterwerken	0
Duikers	Grond, weg- en waterwerken	0
Steigers	Grond, weg- en waterwerken	0
Abri's	Grond, weg- en waterwerken	0
Brandkranen en nortonputten	Grond, weg- en waterwerken	0
Openbare verlichting: kabelnet en voeding	Grond, weg- en waterwerken	0
Armaturen	Grond, weg- en waterwerken	0
Speelvoorzieningen	Grond, weg- en waterwerken	0
Verkeersregelinstallaties	Machines, apparaten en installaties	0
Verkeerstellers	Machines, apparaten en installaties	0
Verlichtingsinstallaties	Machines, apparaten en installaties	0
Openbaar groen	Overige mat. vaste activa	0
Financiële vaste activa		
Onderwijs 1e inrichting kasten	Bijdrage activa in eigendom derden	0
Onderwijs 1e inrichting leerlingsets	Bijdrage activa in eigendom derden	0
Onderwijs 1e inrichting OLP	Bijdrage activa in eigendom derden	0

De hoofdregel blijft:

Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Vaste activa met een onbeperkte gebruiksduur worden niet afgeschreven. De verwachte toekomstige gebruiksduur wordt gelijk gesteld aan de economische gebruiksduur van een actief.